

Практичні завдання з рекомендаціями до виконання

Завдання 1. За 2023 рік підприємство має чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати в розмірі 18 000 000 грн.

Підприємство визначає величину сумнівних боргів, виходячи з питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати. Для визначення коефіцієнта сумнівності підприємство для спостереження обрало період за попередні три роки.

Таблиця 5.2 – Вихідні дані для розрахунку резерву сумнівних боргів

Рік	Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг на умовах наступної оплати, грн	Сума дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, що визнана безнадійною, грн
2020	8 000 000	5 000
2021	10 000 000	7 000
2022	15 000 000	9 000
Разом	33 000 000	21 000

1. Визначаємо коефіцієнт сумнівності дебіторської заборгованості:

$$21\,000 / 33\,000\,000 = 0,0006$$

2. Розраховуємо суму резерву сумнівних боргів за 2023 рік:

$$18\,000\,000 * 0,0006 = 10\,800 \text{ грн}$$

Завдання 2. Підприємство протягом року реалізувало продукцію чотирьом іншим підприємствам. Обсяги продажів та заборгованість, яка, з різних причин, залишалась непогашеною за підприємствами наведено в таблиці 5.3.

Таблиця 5.3 – Вихідні дані для розрахунку резерву сумнівних боргів

Показники	Підприємство А	Підприємство Б	Підприємство В	Підприємство Г
Обсяги продажів, грн	200 697	350 000	400 573	560 000
Непогашена заборгованість, грн	4 000	7 761	12 000	28 769

Визначити: ризик неповерненості боргів за кожним підприємством та в середньому; суму резерву сумнівних боргів, яку необхідно сформувати підприємству.

1. Визначаємо ризик неповернення:

$$\text{Підприємство А} = 4\,000 / 200\,697 = 0,020 \text{ або } 2,0 \%$$

Підприємство Б = $7\,761 / 350\,000 = 0,022$ або 2,2 %;

Підприємство В = $12\,000 / 400\,573 = 0,030$ або 3,0 %;

Підприємство Г = $28\,769 / 560\,000 = 0,051$ або 5,1 %.

2. Розраховуємо середній ризик неповернення боргів:

$(4\,000 + 7\,761 + 12\,000 + 28\,769) / (200\,697 + 350\,000 + 400\,573 + 560\,000)$

$\cdot 100 = 52\,530 / 1\,511\,270 = 0,0348$ або 3,48 %

3. Знаходимо суму резерву сумнівних боргів:

$1\,511\,270 \cdot 3,48 \% = 52\,592,20$ грн

Завдання 3. Дебіторська заборгованість на 31 грудня 2023 року становить 854 000 грн, з наступним розподілом за строками її непогашення:

1-ша група (до одного року) – 580 000 грн;

2-га група (від 1 року до 3 років) – 223 000 грн;

3-тя група (більше трьох років) – 51 000 грн.

Залишок резерву сумнівних боргів до складання балансу на 31 грудня 2023 року становить 5 650 грн.

Для визначення коефіцієнта сумнівності на основі класифікації дебіторської заборгованості на 31 грудня 2023 року підприємство для спостереження обрало період за попередні три роки.

Таблиця 5.4 – Вихідні дані за три роки для розрахунку резерву сумнівних боргів

Дата балансу	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 800 000	185 600	16 200	1 400	2 200	1 850
31.12.21	3 650 000	156 900	34 900	4 100	1 700	2 400
31.12.22	2 890 000	125 400	23 400	3 050	3 290	4 200

Визначити коефіцієнт сумнівності відповідної групи дебіторської заборгованості та величину резерву сумнівних боргів.

1. Розраховуємо загальні суми заборгованості в розрізі груп:

Дебіторська заборгованість 1-шої групи = $1\,800\,000 + 3\,650\,000 + 2\,890\,000 = 8\,340\,000$ грн

Дебіторська заборгованість 2-ої групи = $185\,600 + 156\,900 + 125\,400 = 467\,900$ грн

Дебіторська заборгованість 3-ої групи = $16\,200 + 34\,900 + 23\,400 = 74\,500$ грн

Безнадійна заборгованість 1-шої групи = $1\,400 + 4\,100 + 3\,050 = 8\,550$ грн

Безнадійна заборгованість 2-ої групи = $2\,200 + 1\,700 + 3\,290 = 7\,190$ грн

Безнадійна заборгованість 3-ої групи = $1\,850 + 2\,400 + 4\,200 = 8\,450$ грн

2. Визначаємо коефіцієнт сумнівності для кожної групи:

Коефіцієнт сумнівності 1-ї групи = $8\,550 / 8\,340\,000 = 0,001$

Коефіцієнт сумнівності 2-ї групи = $7\,190 / 467\,900 = 0,015$

Коефіцієнт сумнівності 3-ї групи = $8\,450 / 74\,500 = 0,113$

3. Знаходимо величину резерву сумнівних боргів на 31 грудня 2023 року:

$580\,000 * 0,001 = 580,00$

$223\,000 * 0,015 = 3\,345,00$

$51\,000 * 0,113 = 5\,763,00$

Всього = $9\,688,00$ грн

З урахуванням залишку резерву сумнівних боргів слід донарахувати ще $4\,038,00$ грн ($9\,688 - 5\,650$) з включенням до витрат грудня 2023 року.

Вправи для самостійної роботи

Вправа. Користуючись вихідними даними (таблиця 5.5), наведеними нижче, виконати індивідуальне завдання (розрахувати резерв сумнівних боргів) по варіантам.

Дебіторська заборгованість на 31 грудня 2023 року становить $986\,000$ грн, з наступним розподілом за строками її непогашення:

1-ша група (до одного року) – $710\,500$ грн;

2-га група (від 1 року до 3 років) – $193\,400$ грн;

3-тя група (більше трьох років) – $82\,100$ грн.

Залишок резерву сумнівних боргів до складання балансу на 31 грудня 2023 року становить 3270 грн.

Для визначення коефіцієнта сумнівності на основі класифікації дебіторської заборгованості на 31 грудня 2023 року підприємство для спостереження обрало період за попередні три роки.

умовного підприємства

Варіант 1	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 240 000	182 600	19 200	1 100	2 200	1 270
31.12.21	3 650 000	151 900	30 900	4 000	1 900	2 400
31.12.22	2 120 000	127 400	21 400	3 750	3 290	3 100
Варіант 2	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 800 000	180 600	15 200	1 400	3 200	1 850
31.12.21	4 550 000	156 900	39 900	4 300	6 700	3 400
31.12.22	2 190 000	145 700	27 400	3 250	1 290	7 200
Варіант 3	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 300 000	115 600	16 100	2 400	2 200	4 850
31.12.21	3 150 000	256 900	32 900	3 100	3 700	3 400
31.12.22	2 890 000	125 200	27 400	9 050	2 290	3 200
Варіант 4	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 460 000	186 600	15 200	4 400	2 900	1 750
31.12.21	3 720 000	154 900	33 900	2 100	1 400	2 300
31.12.22	2 820 000	121 400	23 400	3 020	3 090	4 600
Варіант 5	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 730 000	195 600	12 200	1 630	2 040	1 650
31.12.21	3 120 000	142 900	31 900	4 250	1 200	2 750
31.12.22	2 830 000	126 400	27 400	3 050	3 290	4 100
Варіант 6	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 550 000	165 600	15 200	2 100	2 100	2 850
31.12.21	4 110 000	146 100	37 900	3 500	2 600	1 400
31.12.22	3 890 000	123 400	21 400	3 010	3 160	3 200

Продовження таблиці 5.5

Варіант 7	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	2 100 000	167 600	16 300	2 400	2 300	1 650
31.12.21	3 690 000	146 900	34 400	4 600	1 700	2 300
31.12.22	1 790 000	121 400	23 500	3 950	3 590	4 700
Варіант 8	Сальдо дебіторської заборгованості відповідної групи, грн			Заборгованість, що визнана безнадійною, грн		
Дата балансу	Група 1	Група 2	Група 3	Група 1	Група 2	Група 3
31.12.20	1 300 000	195 200	13 200	2 100	2 600	1 550
31.12.21	4 150 000	116 900	31 900	4 600	1 300	2 200
31.12.22	3 290 000	175 400	28 400	3 250	3 490	4 700

Визначити коефіцієнт сумнівності відповідної групи дебіторської заборгованості та величину резерву сумнівних боргів.